UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ, Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Membrum III. De Regulis circa numerum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-48233

Visual Library

Regula 3. *Sæpe etiam ſcire aut neſcire dicitur* DEVS, *qua facit alios ſcire, aut aliis non indicat.* Ita Salmeron l. c. Hinc ad Abraham dixit DEVS Gen. 22. *Nunc cognovi* (id eſt, cognoſcere te feci) *quòd timeas DEVM.* Et Chriſtus Matth. 24. *De die autem & hora* (ſcilicet judicii) *nemo ſcit, neque Angeli Cœlorum, niſi ſolus Pater.*

Regula 4. *Quoties abſolutè legimus venientem vel venturum, nec Perſona ſignatur, qua venit, ſimpliciter eſt de Chriſto intelligendum*; ut Hippolytus Romanus in Danielem tradit. Hinc iſti & ſimiles textus: *Si moram fecerit, exſpecta illum: quia veniens veniet, & non tardabit. Habac. 2. Benedictus, qui venit in nomine Domini.* Jo. 12. de Chriſto ſolo, & non alio intelligendi ſunt.

MEMBRUM, III.

De Regulis circa Numerum.

Regula 1. *Nomina Numeralia ab uno uſque ad quinque ſolent in S. Scriptura ſæpe impropriè ad ſignificandam diminutionem ſive paucitatem accipi.* Ita Salmeron can. 50. Et ſic intelligendæ ſunt hæ ſententiæ: *En colligo duo ligna*, id eſt, pauca, 3. Reg. 17. Et: *In Eccleſia volo quinque*, id eſt, pauca, *ſenſu meo loqui, ut & alios inſtruam, quàm decem millia verborum in lingua.* 1. Cor. 14.

Regula 2. *Nomina numeralia quintum numerum ſuperantia plerumque multitudinem ſignificant.* Ita idem Salmeron l. c. & colligitur ex ſequentibus textibus: *In ſex tribulationibus liberabit te, & in ſeptima non tanget te malum.* Job. 5. Item: *Septies in die cadet iuſtus, & reſurget.* Prov. 24. *Mutâſti mercedem meam decem vicibus.* Gen. 31.

Regula 3. *Mos eſt S. Scripturæ, maximè in Hebraico textu nomina cardinalia pro Ordinalibus ſumere.* Ita Salmeron. proleg. 11. can. 50. Cujus regulæ exemplum habetur Gen. 1. ubi dicitur: *Factum eſt veſpere & manè dies unus*, id eſt, primus. Item Joann. 20. *unâ Sabbatorum*, id eſt, *prima die ſolemnitatis Azymorum.*

Regula 4. *Numerus definitus frequenter pro indefinito ponitur.* Sic iterum Salmeron l. c. & habentur exempla tum Prov. 24. *Septies in die cadet iuſtus*, id eſt, ſæpe. Et Pſal. 90.

Cadent

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis.

Regula 5. *Non rarò numerus ſingularis in Scriptura* ... *plurali ponitur.* Ita S. Auguſtinus 5. de Gen. ad lit. c. 10. ... pro exemplo affert illam ſententiam Geneſ. 1. *Fons aſcen-* *bat de terra, & irrigabat faciem terræ.* pro Fontes aſcen- bant.

Regula 6. *Omnes pro multis, & multi pro omnibus* ... *in ſacris literis ponuntur.* Uti S. Auguſtinus l. 6. contra Pel- c. 12. docet, & exemplo confirmat petito ex illo Gen. 17. ... *trem multarum gentium poſui te*, cùm tamen eidem alibi ... ctum ſit: *In ſemine tuo benedicentur omnes gentes.*

Regula 7. *Cùm idem nomen ſubſtantivum in Nomina-* *ponitur cum Genitivo plurali, excellentiam quandam ſig-* *cat*: Ita S. Hieronymus in cap. 1. Galat. & patet veritas ... læ ex his & aliis exemplis: *DEVS Deorum, Dominus Do-* *rum, Cœlum Cœlorum.*

Regula 8. *Cùm S. Scriptura omnia licere, vel facienda* ... *ſtinenda, aut impetranda dicit, de bonis tantùm & licitis* ... *loqui cenſenda eſt.* Ita Salmeron 14. proleg. formul. 19. ... hac ratione intelligendi ſunt ſequentes textus: *Omnia* ... *licent, ſed non omnia expediunt.* 1. Cor. 10. *Omnia temp-* ... *bent.* Eccl. 3. *Omnia, quæcunque orantes petitis, credite,* ... *accipietis.* Marc. 11.

MEMBRUM IV.

De Regulis circa Tempus.

Regula 1. *More Hebræo frequenter in S. Literis* ... *præſens pro futuro ponitur*: Ita Salmeron proleg. 15. reg. ... colligitur ex his & ſimilibus textibus: *Pacem meam re-* ... *vobis.* Jo. 14. *Non do vobis paleas.* Exod. 5. *Ecce dimi-* ... *bonorum meorum do pauperibus.* Luc. 19.

Regula 2. *Etiam præteritum non rarò pro præſenti* ... *tur in S. Scriptura.* Uti idem Author reg. 3. docet, prob- ... ſequentibus textibus: *Utique, Domine, ego credidi*, pro ... quia Chriſtus interrogaverat: Credis hoc? *Medius ve-* ... *ſtetit*, pro *ſtat*. Jo. 1. *Magnificat anima mea Dominum,* ... *ultavit Spiritus meus &c.* pro exultat. Luc. 1.

Regula 3. *Frequentiſſimum eſt in S. Scriptura, ut* ...